

แนวทางประสานและสนับสนุนแก่จังหวัดในตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดปี ๒๕๕๓

๑. ที่มาของการกำหนดตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำปี ๒๕๕๓ มีที่มาใน ๓ เหตุผลหลัก คือ

๑.๑) นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา

๑.๒) การปรับยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสำนักงานป.ป.ส. จาก ๔ ยุทธศาสตร์หลักเป็น ๕ ร้วป้องกัน

๑.๓) นโยบายของ ก.พ.ร. ที่ต้องการให้วัดผลการดำเนินงานเชื่อมโยงกันทั้งส่วนกลางและภูมิภาค รวมทั้งผลักดันให้ผลการดำเนินงานสามารถสะท้อนสถานการณ์จริงของประเทศ (PDCA)

จากเหตุผลดังกล่าว ในปี ๒๕๕๒-ปัจจุบันมีขั้นตอนและกระบวนการเน้นเป็นระดับขั้นตอนของความสำเร็จ(Milestone) คือ ก่อนจะดำเนินการต้องมีการทบทวน/วิเคราะห์สถานการณ์เน้นข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่จริง แล้วนำมาสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการโดยแผนปฏิบัติการต้องมีความสอดคล้องกับการวิเคราะห์มีการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายที่ชัดเจน มีการดำเนินการตามแผนและติดตามประเมินผลตามแผนปฏิบัติและตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้

๒. แนวทางและหลักเกณฑ์ให้คะแนนในการตรวจประเมินตัวชี้วัด ในปี ๒๕๕๒ บริษัท TRIS ได้ประเมินตาม KPI Template โดยประเมินในทุกประเด็น รวมทั้งเงื่อนไขที่ระบุอยู่ในนิยามการวัด (ประเมินทุกจุดตามระดับความสำเร็จ) มีขั้นตอนดังนี้

๒.๑) กำหนดกรอบการประเมิน ประกอบด้วย การแสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านยาเสพติดของจังหวัด การนำข้อมูลการวิเคราะห์ไปใช้ประกอบการกำหนดแผนงานหรือโครงการให้สอดคล้องกับปัญหา และการติดตามผลอย่างเป็นระบบด้วยการกำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ และสรุปผลการดำเนินงานเชิงวิเคราะห์ ตลอดจนการนำเข้าข้อมูลยาเสพติดในฐานข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ส.

๒.๒) กำหนดมาตรฐานที่จะตรวจประเมิน โดยมีประเด็นหรือหัวข้อในการตรวจประเมิน ในลักษณะ Check List พร้อมทั้งชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่ผู้รับผิดชอบผู้ตรวจประเมินให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒.๓) ดำเนินการตรวจประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เน้นประเมินที่คุณภาพของเนื้อหา (ประเด็นความครบถ้วน)และความสอดคล้อง ทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ คุณภาพของแผนปฏิบัติการ ตัวชี้วัดที่มีอยู่ในแผนปฏิบัติการกับตัวชี้วัดที่สรุปผล

๒.๔) ให้คะแนนตามสัดส่วนจริง Milestone ละ ๑ คะแนน หาก Milestone ใดมีรายละเอียดแยกย่อย จะแยกอัตราส่วนการให้คะแนนตามตัวชี้วัดนั้นๆ (รวมแล้วใน ๑ Milestone ไม่เกิน ๑ คะแนน)

๓. เนื้อหาที่บริษัททริสฯ(TRIS) ตรวจประเมินในปี ๒๕๕๒ แยกตามขั้นตอนระดับความสำเร็จดังนี้

๓.๑) Milestoneที่ ๑ พิจารณาจากการสรุปทบทวนสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในจังหวัด ต้นปีงบประมาณ ๒๕๕๒ (ต้องเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการใน Milestoneที่ ๒) ประกอบด้วย

- เนื้อหาของการวิเคราะห์จะต้องครอบคลุมพื้นที่ที่มีปัญหาสาเหตุนั้น เช่น การผลิต นำเข้า ส่งออก แพ้ระบาด โดยให้ระบุถึงระดับหมู่บ้าน/ชุมชน
- กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับผู้ค้า ผู้เสพ กลุ่มเสี่ยงต่างๆ รวมถึงลักษณะของกลุ่มที่เกี่ยวข้อง
- ระบุข้อมูลสำคัญย้อนหลัง โดยมีข้อมูลครบถ้วนใน ๔ ด้าน อย่างน้อยด้านละ ๑ รายการ (๑ ตัวชี้วัด)

๓.๒) Milestone ที่ ๒ พิจารณาใน ๒ ประเด็นหลักๆ คือ แผนและคุณภาพแผนกับตัวชี้วัด โดยสามารถแยกพิจารณาในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

- แผนและคุณภาพแผน มีความสอดคล้องกับการวิเคราะห์สถานการณ์ใน Milestone ๑ หรือไม่ เนื้อหาหรือกิจกรรมสอดคล้องหรือไม่
- มีการกำหนดตัวชี้วัดโดยต้องมีการกำหนดค่าเป้าหมายและต้องเป็นเป้าหมายที่ดีกว่าในปีที่ผ่านมาใน ๔ ด้านดังกล่าวข้างต้น

๓.๓) Milestone ที่ ๓ เป็นการดำเนินงานตามแผน พิจารณาจาก

- จำนวนกิจกรรมที่ระบุในแผนปฏิบัติการ โดยดูว่ามีทั้งหมดเท่าไร ดำเนินการไปแล้วจำนวนเท่าไร คิดเป็นสัดส่วนออกมา
- มีการสรุปผลสำเร็จตามตัวชี้วัดหรือไม่ อย่างไร
- ข้อมูลมีการนำเข้าไปในระบบฐานข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ส. ครบทั้ง ๓ ประเด็นทั้งการสำรวจหมู่บ้าน/ชุมชน การตรวจสอบความถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

๓.๔) Milestone ที่ ๔ เรื่องการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานและข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องที่ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

๓.๕) Milestone ที่ ๕ เรื่องของผลลัพธ์ คือ สิ่งที่เราวิเคราะห์เอามาคำหนดเป็นแผนทำกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ เมื่อดำเนินการแล้ว ผลลัพธ์ดีขึ้นหรือไม่ โดยบริษัท TRIS จะพิจารณาเทียบเป็นรายตัวชี้วัด สัดส่วนของผลผลิตกับจำนวนตัวชี้วัด โดยเฉพาะผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่ดีกว่าเป้าหมาย

๔. ประเด็นเนื้อหาที่เป็นผลการตรวจประเมินจังหวัดในปี ๒๕๕๒ พบว่า

๔.๑) ประเด็นที่จังหวัดสามารถดำเนินการได้ดีในตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้แก่ ประเด็น ๑) การนำเข้าข้อมูลในระบบของ ป.ป.ส. ๒) แผนปฏิบัติการ ๓) ผลการวิเคราะห์สรุปสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่และมีการรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สถานการณ์ ๔) มีการรายงานผลสรุปการดำเนินงาน (Milestone ๔) ในภาพรวมของจังหวัดที่มีคุณภาพ

๔.๒) ประเด็นที่จังหวัดต้องดำเนินการปรับปรุงในภาพรวม ได้แก่ ประเด็น ๑) ไม่มีตัววัดผลลัพธ์หรือมีแต่ไม่ได้กำหนดเป้าหมายหรือกำหนดเป้าหมายแต่ไม่ดีกว่าผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา กำหนดไม่ครบทั้ง ๔ ด้าน ๒) ตัวชี้วัดในแผนปฏิบัติการยังไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สถานการณ์ ๓) ไม่ได้กำหนดตัวชี้วัดที่แสดงผลสำเร็จตามแผนที่ชัดเจนและวัดผลเป็นรูปธรรม (ส่วนมากจะเป็นการวัดผลสำเร็จของกิจกรรมที่ทำเสร็จว่ามีจำนวนเท่าไร) ๔) ไม่สามารถตรวจสอบเปรียบเทียบผลสำเร็จกับเป้าหมายตัวชี้วัดอย่างครบถ้วนและชัดเจน ๕) ตัวเจ้าหน้าที่ที่ให้ข้อมูลไม่สามารถให้ข้อมูลได้ เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนโยกย้ายทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานหรือการสื่อสารทำความเข้าใจ หรือการชี้แจงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดในตัวชี้วัดหรือหลักเกณฑ์

การประเมินใหม่บางจังหวัดยังไม่เข้าใจ หรือยึดหลักเกณฑ์เดิมเช่น มีการเปลี่ยนจาก ๔ ยุทธศาสตร์หลัก เป็น ๕ รัวป้องกัน (สิ่งที่เป็นของใหม่จังหวัดไม่ได้ใส่ข้อมูลเข้าไป) หรือไม่สามารถแสดงถึงความสอดคล้องกันของการวิเคราะห์กับข้อมูลที่นำมาประกอบการวิเคราะห์ หรือข้อมูลกับผลการวิเคราะห์ ไม่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน

๕. แนวทางการดำเนินงานตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดในปี ๒๕๕๓ และการตรวจประเมิน ยังคงใช้เงื่อนไขและหลักเกณฑ์เหมือนกับปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยแนวทางการดำเนินงานยังเน้นระดับขั้นตอนของความสำเร็จ(Milestone) เป็น ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย

Milestone ๑ เป็นการสรุปทบทวนสถานการณ์ปัญหาเสพติดในจังหวัดของปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และข้อมูลที่น่าไปใช้ประกอบการจัดทำแผน โดยมี ๒ ประเด็นคือ ๑) เรื่องของเนื้อหา ต้องมีการทบทวนสถานการณ์ภายในพื้นที่ เช่น ข้อมูลสำคัญ กลุ่มผู้ค้า ข้อมูลยาเสพติดที่จังหวัด เลือกใช้เป็นตัวชี้วัดสำคัญ ๒) ความครบถ้วนของข้อมูล โดยต้องมีข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปี คือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๒ ซึ่งต้องครบถ้วนทั้ง ๔ ด้าน คือ ข้อมูลด้านการปราบปราม ด้านบำบัด ด้านฟื้นฟู และด้านการบริหารจัดการ ต้องมีด้านละอย่างน้อย ๑ รายการ

Milestone ๒ คือการนำผลการสรุปทบทวนนำมาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ โดยสามารถแบ่งประเด็นในการพิจารณาได้ ๒ ประเด็นหลัก คือ ๑) องค์ประกอบของแผน กิจกรรมงบประมาณ ทรัพยากร (คน เงิน) ระยะเวลา ผู้ที่รับผิดชอบ ตัวชี้วัดความสำเร็จ และเป้าหมาย(ต้องดีกว่าในปีที่ผ่านมา) ๒) ความเชื่อมโยงของกิจกรรมหรือสิ่งที่ดำเนินการเปรียบเทียบกับผลการทบทวนสถานการณ์ใน Milestone ๑ โดยขั้นตอนใน Milestone ๒ จะมีตัวชี้วัดบังคับที่ต้องระบุคือ

- ตัวชี้วัดร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีอัตราผู้เสพ ผู้ติด ผู้ค้า ไม่เกิน

๓ : ๑,๐๐๐ คน

- คุณภาพแผน คือ แผนต้องสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับกิจกรรม สามารถวัดผลได้ มีนิยามการวัดที่ชัดเจน มีเป้าหมายที่ดีว่าผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาหรือไม่ (โดยบริษัท TRIS จะดูเป็นรายตัวชี้วัดไม่ดูเป็นกลุ่ม)

Milestone ๓ เรื่องการดำเนินงานตามแผนโดยมีแนวทางการประเมินผล ดังนี้

๑. กิจกรรมที่อยู่ในแผนทั้งหมดและกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จต่อกิจกรรมทั้งหมด (๐.๕ คะแนน)

๓. การนำผลสำรวจหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด(กขค) เข้าระบบ (๐.๑๕ คะแนน)

๔. ความถูกต้องของข้อมูลที่น่าเข้าในฐานข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ส. ไม่น้อยกว่า ๙๕% (๐.๑๕ คะแนน)

๕. การสรุปสถานการณ์เฝ้าระวังจากการประชุมโต๊ะข่าวเฝ้าระวังครบทุกเดือน (๐.๒ คะแนน)

Milestone ๔ เรื่องการติดตามผลการดำเนินงาน แบ่งประเด็นในการพิจารณาได้ ๒ ประเด็น

๑. ผลการดำเนินงานทั้งหมดตามตัวชี้วัดเป็นไปตามเป้าหมาย

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติดที่ได้มีการปรับปรุงเป็นของปีปัจจุบัน
ครบถ้วน

Milestone ๕ เรื่องการติดตามผลการดำเนินงานและการประเมินความพึงพอใจ
ของประชาชน แบ่งประเด็นพิจารณา ๓ ประเด็น

๑. ประเมินตัวชี้วัดที่ดีกว่าเป้าหมาย เทียบทั้งหมดทุกตัวชี้วัด

๒. ข้อมูลสถานการณ์ยาเสพติดที่เบาบางกว่าสถานการณ์ระดับประเทศ เช่น
ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนมีอัตราผู้เสพ ผู้ติด ผู้ค้า ไม่เกิน ๓ : ๑,๐๐๐ คน เป็นต้น

๓. ผลสำรวจความพึงพอใจของประชาชน (โดยผลการสำรวจต้องเท่ากับหรือสูง
กว่าที่สำนักงาน ป.ป.ส. สำรวจในภาพรวม)

๖. ประเด็นที่เป็นข้อสงสัยของจังหวัด ที่สำคัญดังนี้

๖.๑. อยากทราบความหมายของตัวชี้วัดผู้เสพ ผู้ค้ายาเสพติดไม่เกิน ๓ : ๑,๐๐๐ คน แท้จริงแล้ว
ทางบริษัท TRIS ต้องการวัดจากจำนวนผู้เสพ ผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ แต่ในสถานการณ์จริงผู้เสพ ผู้ค้ายาเสพติดมีการ
เคลื่อนที่อยู่ตลอด หรือมีการหลบซ่อนและไม่ใช้คนในพื้นที่ ซึ่งหากนำมาพิจารณา จะเกิดความไม่สอดคล้องกับ
สถานการณ์ที่เป็นจริง และจะสามารถยกเลิกได้หรือไม่

คำตอบ การยกเลิกสามารถทำได้ โดยพิจารณาร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ส.
และสำนักงาน ก.พ.ร. ว่ายังคงความจำเป็นต้องกำหนดเป็นตัวชี้วัดต่อไปหรือไม่

๖.๒ เนื่องจากแบบฟอร์มการรายงานของสำนักงาน ป.ป.ส. ไม่ได้กำหนดตัวชี้วัด
มีแต่คำนิยามและเป้าหมาย เพราะฉะนั้นจังหวัดสามารถนำเอาเป้าหมายในแบบฟอร์มนี้เป็นตัวชี้วัด
ได้หรือไม่

คำตอบ ในระยะสั้นให้จังหวัดจัดทำแบบฟอร์มขึ้นใช้ประกอบโดยมี
รายละเอียดตัวชี้วัด(ดูที่ผลลัพธ์) สำหรับการรายงานสำนักงาน ก.พ.ร. สำหรับในระยะยาวเห็นควร
เสนอให้สำนักงาน ป.ป.ส. ปรับระบบแบบฟอร์มตามความต้องการของจังหวัด

๖.๓ ใน Milestone ๒ เรื่องของข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปี ใน ๔ ด้านจำเป็นต้องเป็น
ตัวชี้วัดเดียวกันหรือไม่ในแต่ละปี หรือสามารถเปลี่ยนตัวชี้วัดได้ในแต่ละปีของแต่ละด้าน

คำตอบ เพื่อให้เห็นถึงแนวโน้มของปัญหาเสพติดจำเป็นต้องเป็นข้อมูล
เดียวกัน

๖.๔ บริษัท TRIS ได้นำเอาสถานการณ์บ้านเมืองและเรื่องของประชากรแฝงมา
พิจารณาในการตรวจประเมินด้วยหรือไม่

คำตอบ ในประเด็นสถานการณ์บ้านเมืองให้จังหวัดที่ได้รับผลกระทบอุดร
ไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. ส่วนเรื่องประชากรแฝงเห็นควรให้ส่งเรื่องปรึกษาไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. แต่
ในเบื้องต้นบริษัททริสฯ มิได้นำมาเป็นประเด็นสำหรับการตรวจประเมิน

๖.๕ คำอธิบายที่ว่า มีผลการปฏิบัติดีกว่าปีที่ผ่านมา และผลการดำเนินงานไม่
กระทบต่อวิถีการทำงานของประชาชนใช้ข้อมูลอะไรเป็นเกณฑ์ในการวัด

คำตอบ ยึดจากสถานการณ์ที่ได้ทบทวนตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ ๒๕๕๒
เทียบกับสถานการณ์สิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๓ และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในตัวชี้วัด ตลอดจนการ
สำรวจความพึงพอใจในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐ

๖.๖ การใช้ความคิดเห็นของประชาชน(Poll) TRIS ควรนำมาประกอบในการพิจารณาในการประเมินด้วย

คำตอบ เห็นควรให้ส่งข้อคิดเห็นดังกล่าวไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อใช้ประกอบการจัดทำตัวชี้วัดในครั้งต่อไป

๖.๗ การประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นการเปลี่ยนตัวชี้วัดแบบกระชาก ทำให้หลายจังหวัดตกตัวชี้วัด ควรมีเวลาให้จังหวัดได้ทำความเข้าใจและเตรียมตัว

คำตอบ เห็นควรส่งประเด็นดังกล่าวไปยัง สำนักงาน ก.พ.ร. จัดเวทีหรือกำหนดแผนการชี้แจงและสร้างความเข้าใจแก่จังหวัด

๖.๘ ผู้ประเมินของบริษัททริสา(นักวิเคราะห์) มีความเข้าใจหรือมีมาตรฐานตรงกันหรือไม่

คำตอบ การตรวจประเมินของบริษัททริสา ได้กำหนดมาตรฐาน โดยมีประเด็นหรือหัวข้อในการตรวจประเมินตาม KPI Template ในลักษณะ Check List พร้อมทั้งชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่ผู้รับผิดชอบผู้ตรวจประเมินให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันจึงทำให้ลดอคติในตัวผู้ประเมินได้ในระดับหนึ่ง

๖.๙ ให้บริษัท TRIS ควรทำเฉลยให้กับจังหวัดว่าตกตัวชี้วัดใด หรือถูกตัดคะแนนตรงจุดไหนบ้าง เพื่อจังหวัดจะได้แก้ไข ปรับปรุงในการดำเนินการ

คำตอบ การดำเนินงานดังกล่าวขึ้นอยู่กับสำนักงาน ก.พ.ร.ว่าจะให้ดำเนินการหรือไม่เนื่องจากบริษัท TRIS เป็นผู้รับจ้างตรวจประเมินเท่านั้น รายละเอียดทั้งหมดจะถูกส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร.

๖.๑๐ การรายงานผลสำเร็จ เช่น สรุปผลงานเรื่องยาเสพติดตามโครงการ ๕ ร้วป้องกัน และ ๙ โครงการ สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบในเอกสารได้หรือไม่

คำตอบ จังหวัดสามารถนำมาใช้ได้โดยควรระบุในรายละเอียดการปรับแผนและตัวชี้วัดเป้าหมายด้วย ซึ่งจะช่วยให้เวลาตรวจประเมินจะได้สอดคล้องกัน

๖.๑๑ ขอให้ สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ลงไปจังหวัดเพื่อกำกับสนับสนุนดูแล และช่วยเหลือให้มากขึ้น

๗. สยศ. ได้จัดทำสรุปแนวทางการดำเนินงานตามขั้นตอนตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่เป็นตัวชี้วัดจังหวัดในรูปของ Power Point สำหรับเจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ภาค๑-๙/กทม. และ กอง/สำนักที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ โดยวางไว้ที่รับส่งข้อมูลทั่วไป/สยศ./อธิบายตัวชี้วัดจังหวัดปี ๒๕๕๓/ ชื่อไฟล์ “ข้อมูลตัวชี้วัดนำเสนอจังหวัด”
